

**ПРАВИЛНИК ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА
21. СУ „ХРИСТО БОТЕВ”**

ИЗВАДКА!

Чл. 47. (1) Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на този закон;
3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. консултации по учебни предмети;
6. кариерно ориентиране на учениците;
7. занимания по интереси;
8. библиотечно-информационно обслужване;
9. грижа за здравето;
10. поощряване с морални и материални награди;
11. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
12. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните

затруднения;

13. логопедична работа.

(2) За преодоляване на проблемното поведение на детето или ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;

2. използване на посредник при решаване на конфликт в училище;
3. консултиране на детето или ученика с психолог/педагогически съветник;
4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;
5. насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи;

(3) Като допълнителни дейности за преодоляване на проблемно поведение може да бъдат определени:

1. облагородяване на училищната среда;
2. съдействие на служебните лица в училище при осигуряване на безопасни условия за труд и обучение в зимна обстановка;
3. включване в дейности за оптимизиране на дидактическите ресурси в училището – изработване на информационни табла, проекти, постери;
4. съдействие на училищния екип по празниците и ритуалите във връзка с подготовката на училищни събития;
5. оказване на съдействие на дежурните учители при изпълняването на

задълженията им;

б. оказване на съдействие на класния ръководител при подготовката и представянето на теми от гражданското, интеркултурното, екологичното и здравното образование в часа на класа.

(4) Дейностите по превенция на насилието включват работа по Механизъм за противодействие на училищния тормоз и училищен план за прилагането му. Съгласно училищния план редът и условията за действие в ситуация на тормоз са, както следва:

1. Първо ниво - ниско нарушаване на правилата

- Действията се предприемат автономно от **класен ръководител** или учител заедно с родител, като се предприема педагогическа работа – индивидуално, за група ученици или за целия клас.
- При наличие на щети от материален характер – те се възстановяват.
- По изключение, ако насилственото поведение се повтаря, педагогическата работа не дава резултат, последствията са по-сериозни, ако се касае за насилие от страна на група към индивид или ако едно и също дете или ученик бива тормозено нееднократно в ситуации, класифицирани като първо ниво, то тогава следва се да предприемат действия, предписани за ситуации от нива две или три.
- Ситуациите от първо ниво не се регистрират в Дневника за случаи, а в специална тетрадка за описване на ситуации, съдържащи агресия и тормоз.
- Ситуацията се регистрира в дневника на паралалелката по чл. 41, т. 1 от Наредба за приобщаващо образование.

1.1. Последователност на процедури по интервенция

- Верифициране на подозрение или откриване на ситуация на тормоз – подробно информизиране за случилото се от всички участници.
- Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници.
- Уведомяване на родител.
- Консултации – предприемане на индивидуални разговори с участниците.
- Мерки и действия от страна на класен ръководител – намиране на решение, което удовлетворява страните и служи за пример на наблюдателите.
- Мониторинг на предприетите мерки и действия.

2. Второ ниво – повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или с по-сериозни последици

- Действията се предприемат от **класен ръководител заедно с психолог или педагогически съветник**, представител на координационния съвет и директор и задължително участие на родител.
- Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, директорът следва да се обърне към отделите за закрила на детето.
- Координационният съвет прави оценка на риска и се инициира индивидуална работа по случай.

2.1. Последователност на процедури по интервенция

- Верифициране на подозрение или откриване на ситуация на тормоз.
- Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници.
- Уведомяване на ОЗД и/или органите на полицията при ситуации с по-сериозни последици по преценка на класния ръководител заедно с психолога/педагогическия съветник или директора. Уведомяването е задължително и незабавно, когато се отнася до случаи на сексуален тормоз, проявяващи се в подтикване или принуждаване към сексуални действия.
- Уведомяване на родител.
- Консултации.
- Мерки и действия - работа на координационния съвет: анализ на ситуацията от регистъра и предприемане на индивидуална работа по случай с ученик в риск от тормоз и разписване на индивидуална програма.
- Мониторинг на предприетите мерки и действия.

2.2. Документиране

- Ситуацията на тормоз се описва в Дневника за ситуации на тормоз и се предприема работа по случай.
- Възстановяване на щети при наличие на такива.

3. Трето ниво – злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето или за телесния интегритет, за който и да е от участниците в ситуацията

- На трето ниво, по правило, уведомяването на ОЗД и/или органите на полицията става незабавно от служителя на училището, идентифицирал тормоза.
- Действията на ниво училище се предприемат от директор заедно с координационния съвет със задължителното участие на родител и компетентни власти, организации и услуги (центрове за социална работа, здравни центрове, отдел закрила на детето, полиция и др.). Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, директорът следва да информира центъра за социална работа, отделите за закрила на детето и/или полицията.
- Отговорът на училището може да включва насочване към местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и полицията, ОЗД и община по силата на координационния механизъм; съставяне на Протокол за тормоз и възстановяване на щетата; включване на учениците в допълнителни програми, насочване към услуги в общността.

3.1 Последователност на процедури по интервенция

- Верифициране на подозрение или откриване на ситуация на тормоз и незабавно уведомяване на ОЗД и/или органите на полицията.
- Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участниците.
- Уведомяване на родител.
- Консултации- предприемане на индивидуални разговори с участниците.

- Мерки и действия от страна на координационния съвет, интензивна работа по случай, информиране и насочване към други служби и/или услуги от страна на директора.
- Мониторинг на предприетите мерки и действия.

3.2 Документиране

- Ситуациите на тормоз от трето ниво се описват в Дневника за случаи на тормоз, като по тях се предприема интензивна работа по случая, включваща всички участници, правят се оценки на потребностите и план за действие, както и се инициират процедури в съответствие със закона.
- Ако друга организация или услуга е въввлечена в работата с ученика, училището установява връзка с тези организации или услуги и хармонизира дейностите.

4. Дневникът за случаи на тормоз се съхранява на място, определено от директора за всяка учебна година.

(5) За разпознаването на нивата на тормоз по ал. 2 се използва утвърдена с Механизма за противодействие на тормоза между децата и учениците класификация.

(6) (Изм. 2017 г.) Редът и условията за предприемане на действия за превенция на насилие, на обучителни затруднения и преодоляване на проблемно поведение са, както следва:

1. Класният ръководител внася доклад с предложение за планиране на обща подкрепа за превенция на насилие, за преодоляване на проблемно поведение и за превенция на обучителни затруднения.

2. Предложението се съгласува с Координатора за обща и допълнителна подкрепа в училището и при необходимост се изисква информираното съгласие на родителя.

3. Директорът издава заповед за определяне на децата и учениците, на които да бъде предоставена обща подкрепа за личностно развитие и на условията за провеждане на дейностите по ал. 2 и ал. 3.

4. Родителите се информират за заповедта не по-късно от 7 дни преди началото на осъществяване на дейностите.

5. В случай, че родителите не осигуряват присъствието на децата или учениците, директорът писмено уведомява дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на детето или ученика.

(7) Родителят е длъжен да съдейства и да подпомага учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на дейностите по ал. 2 и ал. 3